

ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ - ΕΝΑΝΤΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΙΚΕΣ
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση Ι.

Εκφώνηση

Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις ακόλουθες δευτερεύουσες εναντιωματικές προτάσεις:

- 1) [...] exclamavit, etsi domi erat. (24)
- 2) [...] tantus furor invaserat [...], etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius. (37)
- 3) Etsi senex et corpore infirmo sum, semper tamen meminero. (40)
- 4) Etsi super vestem earum deprehendit canos, tamen dissimulavit. (47)

Λύση

- 1) [...] exclamavit, etsi domi erat. (24)

Δευτερεύουσα επιρρηματική εναντιωματική πρόταση, που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης στο ρήμα της κύριας (exclamavit). Εισάγεται με τον εναντιωματικό σύνδεσμο etsi και εκφέρεται με **Οριστική** (erat) γιατί **εκφράζει μία πραγματική κατάσταση παρά την οποία ισχύει το περιεχόμενο της κύριας πρότασης**. Από άποψη χρονικής βαθμίδας δηλώνει το **σύγχρονο** (Οριστική Παρατατικού, erat) στο **παρελθόν** (exclamavit).

- 2) [...] tantus furor invaserat [...], etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius. (37)

Δευτερεύουσα επιρρηματική εναντιωματική πρόταση, που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης στο ρήμα της κύριας (invaserat). Εισάγεται με τον εναντιωματικό σύνδεσμο etsi και εκφέρεται με **Οριστική** (clamabam) γιατί **εκφράζει μία πραγματική κατάσταση παρά την οποία ισχύει το περιεχόμενο της κύριας πρότασης**. Από άποψη χρονικής βαθμίδας δηλώνει το **σύγχρονο** (Οριστική Παρατατικού, clamabam) στο **παρελθόν** (invaserat).

- 3) Etsi senex et corpore infirmo sum, semper tamen meminero.(40) Δευτερεύουσα επιρρηματική εναντιωματική πρόταση, που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης στο ρήμα της κύριας (meminero). Εισάγεται με τον εναντιωματικό σύνδεσμο etsi και εκφέρεται με **Οριστική** (sum) γιατί **εκφράζει μία πραγματική κατάσταση παρά την οποία ισχύει το περιεχόμενο της κύριας πρότασης**. Από άποψη χρονικής βαθμίδας δηλώνει το **σύγχρονο** (Οριστική Ενεστώτα, sum) στο **παρόν** (meminero). Ο εναντιωματικός σύνδεσμος tamen στην κύρια πρόταση προεξαγγέλλει την ύπαρξη της δευτερεύουσας εναντιωματικής.

4) Etsi super vestem earum deprehendit canos, tamen dissimulavit. (47) Δευτερεύουσα επιρρηματική εναντιωματική πρόταση, που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης στο ρήμα της κύριας (dissimulavit). Εισάγεται με τον εναντιωματικό σύνδεσμο etsi και εκφέρεται με **Οριστική** (deprehendit) γιατί **εκφράζει μία πραγματική κατάσταση παρά την οποία ισχύει το περιεχόμενο της κύριας πρότασης**. Από άποψη χρονικής βαθμίδας δηλώνει το **προτερόχρονο** (Οριστική Παρακειμένου, deprehendit) στο **παρελθόν** (dissimulavit). Ο εναντιωματικός σύνδεσμος tamen στην κύρια πρόταση προεξαγγέλλει την ύπαρξη της δευτερεύουσας εναντιωματικής.

Άσκηση II.

Εκφώνηση

Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις ακόλουθες δευτερεύουσες παραχωρητικές προτάσεις:

- 1) [...] reddit ut, etiamsi naturā tales non sint, [...] cogantur. (37)
- 2) Licet mihi ostendas agmina militum / licet mortem miniteris, numquam tamen ego hostem iudicabo Marium. (40)
- 3) Quamvis infesto et minaci animo perveneras, cur [...] tibi non succurrit ?(43)

Λύση

- 1) [...] reddit ut, etiamsi naturā tales non sint, [...] cogantur. (37)

Δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης στο ρήμα της δευτερεύουσας επιρρηματικής συμπερασματικής (cogantur). Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο etiamsi και εκφέρεται με **Υποτακτική** (sint), γιατί εκφράζει μια υποθετική κατάσταση που, κι αν ακόμη δεχτούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της πρότασης εξάρτησης (της συμπερασματικής). Συγκεκριμένα, εκφέρεται με Υποτακτική Ενεστώτα (sint), εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (άμεσα από το cogantur και έμμεσα από το reddit) και δηλώνει το **σύγχρονο στο παρόν**.

2) Licet mihi ostendas agmina militum / licet mortem miniteris, numquam tamen ego hostem iudicabo Marium. (40)

Δευτερεύουσες επιρρηματικές παραχωρητικές προτάσεις που λειτουργούν συντακτικά ως επιρρηματικοί προσδιορισμοί της παραχώρησης στο ρήμα της κύριας (iudicabo). Εισάγονται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο licet και εκφέρονται με **Υποτακτική** (ostendas/ miniteris), γιατί **εκφράζουν μια υποθετική κατάσταση που, κι αν ακόμη δεχτούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της κύριας πρότασης**. Συγκεκριμένα, εκφέρονται με Υποτακτική Ενεστώτα (ostendas/ miniteris), εξαρτώνται από ρήμα αρκτικού χρόνου (iudicabo) και δηλώνουν το **σύγχρονο στο παρόν**. Ο εναντιωματικός σύνδεσμος tamen στην κύρια πρόταση προεξαγγέλλει την ύπαρξη της δευτερεύουσας παραχωρητικής.

3) Quamvis infesto et minaci animo perveneras, cur [...] tibi non succurrit?(43)

Δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης στο ρήμα της κύριας πρότασης (succurrit). Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο quamvis, γιατί ακολουθούν τα **επίθετα** infesto, minaci και εκφέρεται με **Οριστική** (perveneras), κατ' αναλογίαν προς το quamquam. **Εκφράζει μια υποθετική κατάσταση που, κι αν ακόμη δεχτούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της κύριας πρότασης**. Από άποψη χρονικής βαθμίδας δηλώνει το **προτερόχρονο** (perveneras, Οριστική Υπερσυντελικού) **στο παρελθόν** (succurrit, Οριστική Παρακειμένου).

Ημερομηνία τροποποίησης: 01/11/2011